

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12

Autortu bear dot ez dakidala zeatzez, ze egunean alkarrizketatu ziran itsas ondamenetik ondo atara zan *Juan Daniel Eскурza* Aboitiz arrantzaleakin.

Alan da be agiri au eskuratu eta izenpetuten dauanak *Agustín Arrien Diazek* agertuten dau jatorrizko idazkiak leialki azalduten dauzala alkar izketan esandakoak, euskaldun zana esakera berezkoakaz erantzunez erdeldun galdetzalleari. Aitatu dogun arrantzalea 1939-09-30 an il zan.

Azaleko argazkia J.L. de la Torrek emondakoa da.

ARRANTZAK ZENBAT BALIO DAUAN. GALARRENA GERTATU ZANEAN EUN DA SEI ITO ZIRAN.

"Ez,ez, iñork be ez eban esaten biraorik... Emen bakarrik esaten dira biraoak... An, barriz, Antiguako Amari ta Jaungoikoari otoi egiten jakien."

-Arrezkeroztik, ¿ez al jatzu kendu izandako barru eragiña?

"-Barruko bat bateko ikerea, zuek barruko zirrarea diñozuen, kendu al dodan?"

"A igarota gero uber egitera joan nintzan Lekitioko irlara ta ikusiaz baga austuak, nire gañera etozala, eztakit ze pisua sentitu neban gorputzaren barruan; dakitena da erropea bildu, jantzi ta eztot gure geiago uger eiterik. Urte asko igaro arren."

"Angoa ikaragarria izan zan bai, ikarragarria. Iñork ez eban biraorik botaten; emen bakarrik egiten da

ori; an, baña, danak egiten eutsien otoi Antiguako Amari ta Jaungoikoari. Otoi, ez norberarentzat, gelditu ziranentzat baño".

Juan Cruz Eскурza, eriotzatik salbatu zanak, eriotza ain urrean ikusi ta besakartu ebanak, ezeutson gertatukoari garrantzi andirik emoten ta ez eban arrotuten bere burue, ez eta loratu bere esanaldiak.

Millaka bokarta edo ta atun ale batzuen arrantzatzea kontatuko leuken apaltasunegaz aritu jakun kontatze bere jardunaldia, jardunaldi ikaragarria sinistu ezinekotzat artuz, gizon orren aotik entzundakoa, bizitzak emon eutsozan gorputz gogoen adore ta kemena, ordu ta egunetako larritasun ta nekeetan.

"-1.912 ko amaikagarrenean urten genduan Lekitiotik "San Nikolas" ontzian, atun arrantzara.

"Ni patroia nintzan eta nigaz beste sei gizon etozan: Julian Abascal, Victor Laca, Pascual Bengoetxea, Juan Bermesolo ta Manuel Sardinias. Bi eztagoz!

Eztago beste inor, ni izan ezik. Esan gure dot, bi falta dirala.

"¿Euren izenak? Enaz gogoratuten, enaz gomute-tan. Orretiko bat,anaia zan.

-Baña¿ zetarako izenak?

"Itsaso sakonera joan ziran euren izen, bizitza, asmo, poztasun eta neke guztiakaz.

¡Au irunstea itsasoana! Eta ondiño be, arrantzalea-gaitik esaten dabe; esaten diraue...

"Gizon batzuk bearrezko lan barik egoteari buruz berbaz dabilta, arrantzagaitik ez palitz ezertarako izango ez litekezenak. Batzuek apartekoak dirala esanarren, ez dira alangoak, naiz eta orren bidetik ibilli.

"Eta, zuek, arrantzaleok, aizeari beti begira zagozi-enok nork lagunduten dautzue? Gaur egunez, ba dirudi zeozer egin gurean dabiltzala, baña oraindik, arrantzaleak ikusiko dabe euren etekiña ez dala ordainduten bear dan neurrian.

"Ba nindoan esaten zelan urten genduan Lekeitio-tik illeko amaikan. Bilboko ipar aldetik 28 millara gengozanean egoaize ta itsas barea egoan.

"Illun abarrean, denbora ona ikusiaz, gauberako zapiak jatsi genduzan. Baña bederatziak inguruan euri-galarrentxua asi izan, geroago ta geiago ta indartsuago egiñik.

Ori ikusita, esan neban: goratu bearko dira belak. Ta ontzi aurreko txikia, sei barakoa, goratu zan, Bilbora joateko, ekaitzetik iges egiteko.

"Gero ta indartsuago egiten eban aizea. **"Itsas-ukaldia dakar"** esan neban susmatzen gendua ikusiaz.

"Zerua baltz-baltzitu zan, ezer be ezan ikusten eta orro ikaragarriak egiten ebazan itsasoak.

Danbada batek konpasa eroan euskun ta urez bete zan ontzi gaña.

"Izutu giñan galduko giñalakoan pentsatuz. Gure izua, ezereza, itsututa, ezer ikusten ez zalako; gor-

tuta, itsasoa askaturik ta etheen añako bagakaz, bata besteagaz jarraiean egiten eben zarateagaitik, ezin gendun etzun ezer bere.

"Bakartadean, itsas-ukaldi barria etorri jakun ontzi aurretik eta zerura begira ipiñi euskun ontziaren gilla, ta arrantzale guztiok jausi giñan itsasora ontziaren atzeko amuratik zear.

"Zuok legorrean beti bizi zarienok, lur-ikararik be ezetuten ez dozuenok, ezin dozue igerri a zer dan.

"Ogeita amar oñeko ta andiagoko ontziak be, txirikelan antzera dabiz ur ganean. Jakizue orrelango olatu ugari ta eten bakoakaz, itxaso asarretuan ezer gitxi dirala gizonak ur azalean.

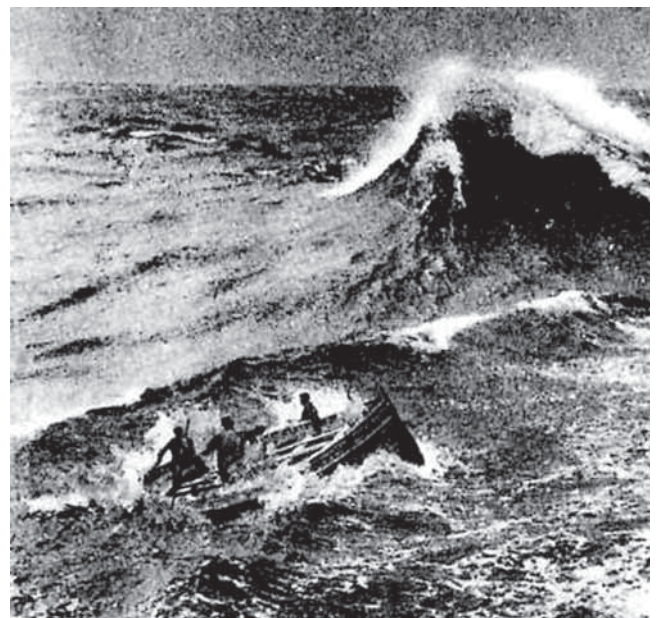
Euretarik batek lortu eban ontziaren gillara igotea eta bertan geratzea...

"Nik itxaron neban, txalupea itsasoaren zastadan batek, guk zeozer lagunduz, lengo eran ipiñiko ebalta ta eusteko eskatu neutsien mutillei. Ikusi neban mastari gogor oratuten neutsan itsas blastadak etorterakoan.

"An inork be ez eban berba gogorrik esaten. An otoi egiten genduan, danok erregutu, **Gure Ama Birjinia Antiguakoa, libra gagizuz** entzuten zan danean, otoitzagaz olatuen zarata gaintu gurean lez.

"Apurka apurka, emoten eban gero ta urrinago egozala otoitzlariak...

Nik uste neban deriban ioiazala, danak bizirik Azkenez eneban inoren otoitzik entzuten bakarrik itsasoaren eta aizearen zarata, itxaso gaiztoarena ta aizea gizaki txar baten antzera berotuz jeloskor antzera, ekiten gure aurka.

Bermeoko portua

"Illunetan be ikusten neban gillan egoan gizona eta esan neutsan alde egiala andik besoak apurtu eikiozalako lema kutxak. Eta beingoan, ni negoan lekura jauzi egin eban. Victor Laka arrantzalea zan, eta nire masteari oratu eutson.

Geroago baten Bengoetxea etorri zan.

"Iru giñan eta gure itolarria luzatzeko, sumendia zirudien itsasoak beste masti bat urreratu euskun. Olantxik, eta gogor eutsiaz olatu bildugarrieci, San Nikolasen Kurutzea eratu genduan.

"Geroago beste lagun bat etorri jakun, Victor Basterrika, len gogoratuten enebana.

Onek kurutzearen beso bateri oratu eutson, baña, gixajoa, laster desagertu zan. Denbora gitxiko laguna. Lelotute lez egoan eta ordu lauren barruen, jausi ta itsaoan zabaldutako ur zuloan, beronek agoa atoan itxi ostean, ondo zaindu gurean lez, betirako desagertu zan, illuntasun utsean.

"Orduan barriro entzun nebazan ontzia onean geldituko zala ustez, burrukan ebizenen otoitzak. Ez dakit ilusioa ote zan edo ta esnatuz amesetan egiten oi dana...

"Ta barriro be itsaroaren eta aizearen orroak bakarririk entzuten nebazan. Ai bat bere ez. Biraorik be ez. Gizonenik bapez.

"**Meza bat atara dagiola Antiguako Amari salbatzea lortzen dabenak**". Alan esan genduan guk. Gaubea ogeita amar urtekoa egiten jakun. Eguna argitutea gure genduan, ura ta zerua ikusteko gitxienez. Eguna argitutea gure genduan. Eta eguna eldu zan ekaitz odoltsu biurtuaz.

"Egun sentian jabetu giñan kurutzea askatu zala mastak banadurik. ¡Adi mutillak! esan neban, itsaso ederra datorrenerako. Kurutzea lotu bear da!

"Olatuak ikarragarriak Kaleko etxeak lango andiak ziran. Eta gure aurka asarre bizian jotzen eben, besteak lez iruntsi ezin ginduzelakoan.

"Mastari ondo elduta irauten genduan ur gazirik ez edatearren arnasa artu barik itsas danbadak jotzen ginduzanean. Itsasoak alan da be, gure itomena bere zastadakaz luzeagotuz, konpondu eban askatuta egoan gurutzea.

Iru gizonok alkar besakarturik gengoan, estu estu eginda, ta errezetan beti.

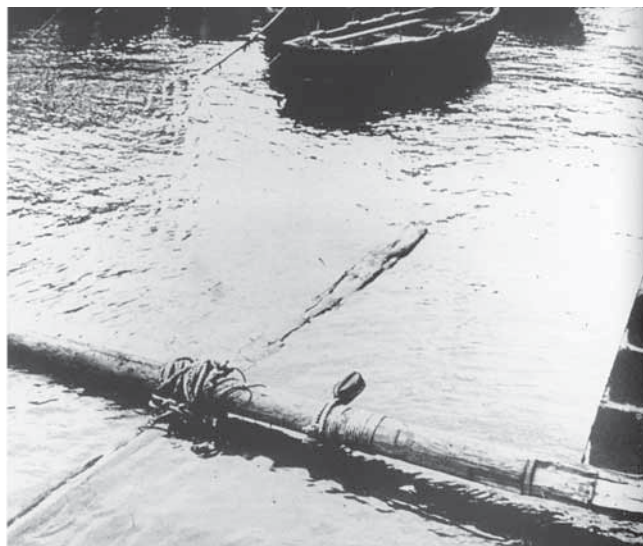
"Amairugarrengo eguerdian Laka gixajoa esan eustan: *Ene, Daniel nik ezin dot geiago!* "Eutsi" esan neutsan, bermeotarren bat etorriko da laguntzera. Nik uste neban galdu giñala eta arribada bidean bermeotarrak lagunduko euskuela. *Esaiok nire aite ta amari, ezin genduela geiago, barriro esan eustan.*

"Itsas danbada indartsuak mastatik zortzi metro arago jaurtin eban eta ondoratu zan arri baten era-
ra, berunezkoa asarre bizian jaurtitakoaren antzera. Desagertu zan tokira begiratu neban....

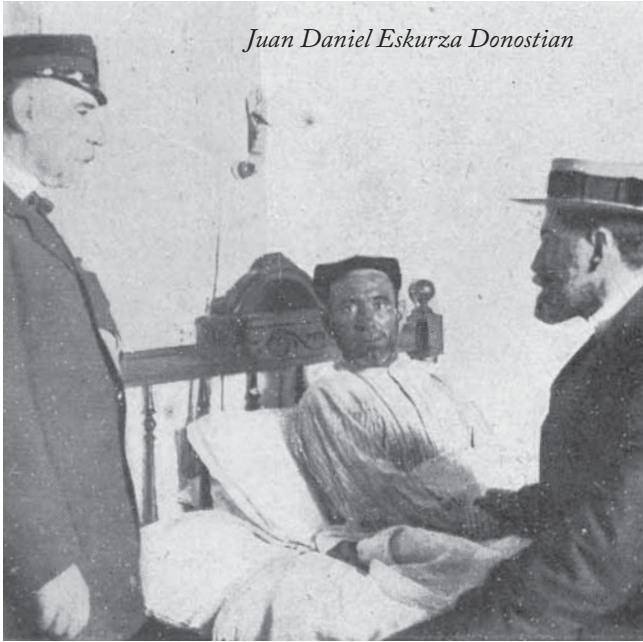
"Egun bi lenago gure semeeci ogia eroateko osasuntsu urten genduan zortzi gizonetik bi bakarririk geratu giñan. Andik ordu bi barru ba diñost Bengoetxeak: *"Lengusu, guri be eldu bear jaku."* Ez zaitez lelotu, bateon bat agertuko da, eutsi. Bear bada Frantziko ondartzara joango gara ta ez gara geldituko legorrean sartu arte.

"Itxaropen ustela nirea! Andik gitxira amesetan asi zan. " Au antxoan ta sardinen tinturea, esan eustan. Nik txorakeri bat zalakoan esan neutsan: Ezta au barre egiteko lekua. Arretatsu jarri nintzan esandakoagaitik eta atzamar bat ipiñi neban begien aurrean eta eta ez neban ezerbere ikusi.

"Itsas danbada barri batek ogeta amar metrorano jaurti eban, mastara itzuliaz. Beroneri oratu eutson gogor, bere itolarrian egurra eskuakaz arraskatzen

San Nikolasen Kurutzeko mast

Juan Daniel Eskurza Donostian

ebala gorputzaren laguntza lortu naiean, il agiñean dagozanen arimeak beragandik alde egiterakoan lez.

Beste olatu danbada batek iltamuen egoanaren aurka bota ninduan, baña mastarrera oraturik irauñ neban itolarri luzean.

"Amairugarrenetik amalaugarrenera bitarteko gau osoan bakarrik irauñ neban erraldoi baten zigor gogor baten zartakoak eroanaz.

"Egun sentian Lekeitioko legorra ikusi al neban: bisiguaren ondartza arrantzaleok **Arritxu** izenaz ezaugun doguna.

Lekeition-nerekiko nion- uste izango dabe besteakaz itorik ondoratu nazala euren antzera, ta ez dakie emen nagoenik. Ikusi nebazan, geroago jakin neban ez, amalaugarrenean galdutakoen billa itasoratu ziran ontziak.

"Oraindik itsasoa zakartxu egoan. Igarotzen ikusi nebazan. Oiukatu neban, besoa gorantza neukala, keñuak egiñez, baña arrantzaleak alde egiten eben ni ikusi barik.

Itsasoko txori "txurrinak" buru ta lepo gañean ezarten jatazan, sorbaldak, baña, zainduz.

Baita antxoa txikiak adiskidetu jatazan, berna artean ibilliz atun jazartzailleetatik igeska.

"Goizeko amarretan igaro zan Lekitioko "Antiguako Ama" ontzitxua, Nikolas Gorostiola.nagusiakin.

"Iñork be ez nindun ikusi. Barrero oiukatzen neban, besoak eragiñez. Baña iñor ez zan nigaz konaturatzen. Baltz edo zurira jokatuten ebizela antz emoten eben, bizitza ta eriotzea nork galduko ote eban tongo egiñaz....

"Korronteak eroaten ninduan, logure andie ta egarri bizia neukazan. Kokotea minduta neukan, askotan ontziren bat etorten zan edo ez, begiratzeagaitk.

"Lasaituteko, ukubile batuaz oratuten neutson kurutzeko mastari, orren gañean beste ukubille ta gañean okotza ipinten nebazan, burue lasaituteko

"Egarri nintzan eta logure. Au mingarria! Euki leikezen logurea ta egarria, baña ez gosea. Arratsaldean Deba ta Getari aurrean jarri nintzan.

"Ipar aldetik Ondarroko ta Lekeitioko ontzitzuak igaroten eben galduen billa. Sartalde aldetik Donosti ta Getarikoak. Eta ni, salbaziñoa ain urrean ikusten!

"Eskatu, otoitz egiten neutson Antiguako Ama Birjiñari, ikusi nenguela salbatzera urten eben arrantzale areik.

"**Asuntziñoako Ama Birjiñaren** goizean ikaratu nintzan. Jaia zan, egun andie, kofradiaren bandera egune, arrantzarako ontzi guztiek geldi egotekoak. Ez neban itxoiten nire erritarren laguntasunik. Alan da be, Donostian egoazan ontziak etorri zitezkean laguntzer. Olangorik ezean, zer gertatuko leuskikedan urartean ainbesteko iltamu luzean ?

"Uste neban, barriz, Frantzira elduko nintzala, besterik ezean, salbaziñoa lortzeko.

Juan Daniel Eskurza

Egun ederra goizetik, Ama Birjiñaren egunekoak. "Mamelenas" bikotea ikusi neban amar milla ta erditara kostaldetik. Baporeak zuzenean etozan nire mastarantza (garantza).

"Edo artzen ninduen edo ta betiko ondoratu. Baña legorrerantza ekin eben, ni nengoan lekutik iparralderantza. Oiu ta oiukatu neban egundo neure bizi guztian egin enabenez, bizitzarako bidea "Mamalenas Baporeetan" ikusten nebalako.

Ez eustien entzun eta iru millaraño aldendu ziran nigandik ipar alderantza.

"Baña, ara, ikusten ditut zelan datozen niganantza, etorri be zuzen zuzenean "Txurrinek" okertu zituzten,

bear bada, baporeko arrantzaleak eta "txurrinegaitik" etozan niganantza. Bai 9 ta 12 bikotekoak, urrera-tzen egozan eta oiukatu neban "eup" gure zantzoa-gaz. Or, nire bizia. Eta goratuten neban besoa.

"Orduan zigurtatu nintzan gainditu nebala. Ikusi neban zelan ontziko nagusiak erantzuten eustan ontziko zubitik etxoteko esanaz. Bada ezpadan barrero oiukatu neban, egia zala ziurtatu gurean.

"Itsas ontziko gizonak, brankatik txopera ebiltzan korrika zeozeren billa.

Orduan bai, eskerrak emon neutsozan Antiguako Ama Birjiñari. Ziur nengoan.

Txaketoia erantsi ta ajola gitxikoak jatazan gosea ta egarria, bizia eskuratzen eustielako. Gosea eriotza gogoratzen eustana eta egarria espanak bustiteko eskatuten neban euria.

"Baporetik bote bat jatsi eben eta niganatu ziran. Nik esku biek luzatu nebazan brankara, sugarretik igeska lez luzatuz. Ikaragarritzko erasoaren salbabide bakarra zan eta.

"Txalupara igon ninduen, eta andik guztien artean itsasontzi ganeraño. Ez nekien zelan nengoan. Gose nintzala eta logure nintzala, ondotxu nekian. Ba nekian be, Santa Klara egunezkeroztik bizi nebazan ordu txarrak, garbitokian bertan be eroan eziñak zirala.

"Ontzira igonda da gero, edaritzat kafe ardoagaz nas-tuta emon eustien, ta ardo ta kafe nastu geiago be.

"Nire gogoa zan arrantzan jarraitu egiela, baña ez ninduen itxi bakarrik eta nasara itzuli giñan. Amado itsas nagusiak aginduten eban "Memelenas 12" ean. Beingo batean erre neban zigarro bat, ta gura-go neban izan balitz bat, baporetik legorreraño.

"Mamelas 9en San Nikolasen Kurutzeko masta bildu eben, salbabide izan jatana.

Nasan erri guztie zai egoan nire salbaziñoaren barrie jakinda.

"Ni joan, itsasoan irurogeita amar orduko martirioa euki ostean! Telegrama bat bialdu neban Pedro Kalzakortak "Amuenean" zaindu nindun. Nasan, Ikasategi sendagillea etorri jatan. Garbitu eta klinikara eroan ninduen. Urrengo egunez bazkarie ekarri eustien, apurke apurke artzeko ta ardo pitin bat. Amabost egunez gaxorik egon nintzan.

"Trailleko lenengoan Lekeitiora itzuli nintzan, nire etxera, barrero arrantzan egiteko, itsarora egin bear dodalako, Erregeak bere txaluparen itsasgizon izategaitik emoten daustan sariari lagunduteko.

"Arpidetza egin zan. Kotxe baten ibilli ninduen, besoan lazu bategaz, abesti ta abarrekaz ospatuz. Errepartoa izatean iñor be ez zan gogoratu nigaz.

"Egin zanak ontzi batzuetarako balio izan eban erregeari eskerrak."

Munetxek euskeratuta.

Jose Miguel de Erkiaga Akarregi

GALARRENA
1912/08/12

ILLAK

1- **ATXABAL ARRIZUBIETA, Santiago**, San Juan Bta. Itsasontzia
Anaia bat

Andrea: ITURRASPE GOITIZ, Juliana

Semeak: Maria-Ana, Juan Cruz, Francisco y Pascual ATXABAL ITURRASPE

2- **BARBARIAS ARRIETA, Juan José**, San Juan Bta. Itsasontzia

Andrea: LAKA KALZAKORTA, Josefa (Andrea aurdun)

Semeak: Francisco y Francisca BARBARIAS LAKA

3- **BASTERRIKA ITURZAETA, Víctor Eusebio**, San Nicolás Itsasontzia
Andrea: ETXEBARRIA CORPION, Anakleta

Alaba: Concepción BASTERRIKA ETXEBARRIA

4- **BENGOETXEA AKARREGI, Fidel Zacarías**, San Nicolás Itsasontzia

Eskongai, zortzi anaia.

5- **BERMIOSOLO GOITIA, Juan Gualberto Agustín**, San Juan Bta. Itsasontzia, Eskongai, anaia bi.

6- **ERKIAGA AKARREGI, José Miguel**, San Juan Bta. Itsasontzia-Patroia

Andrea: ESNARRIZAGA ZABALA, Ana (aurdun, gurasoak beartxuak eta zarrak)

Semea: José Miguel

7- **ERKIAGA ZABALA, Eduardo Calixto Manuel**, San Juan Bta. Itsasontzia

Andrea: ATXABAL ARRIZUBIETA, Luisa

Semeak: Catalina, Juan, Sabino, Josefa, Jacinto, Pedro, Francisco, Luís y Mateo ERKIAGA ATXABAL

8- **ERKIAGA ZABALA, Juan**, San Juan Bta. Itsasontzia

Eskongai, Eduardoren anaia.

9- **LAKA ZARRABE, Feliciano (Félix)**, San Nicolás Itsasontzia

Eskongai, anaia bi.

10- **MENDIOLA ITURRI, Agapito Luís**, Virgen del Puerto Itsasontzia

11- **OSKORTA ABOITIZ, José**, San Juan Bta. Itsasontzia

Andrea: GOIKOETXEA RETOLAZA, Antonia

Semeak: Pedro, Maria, Marcelina, Juan, Ángela y Florencio OSKORTA GOIKOETXEA

12- **PAULOGORRAN ZIARRETA, Buenaventura**, San Nicolás Itsasontzia

Eskongai, ama alargun, ta anai mutua.

13- **SALINAS KRUZALEGI, Isidro**, San Nicolás Itsasontzia

Andrea: ITURBE USKOLA, Dominga

Alabak: Carmen y Dolores SALINAS ITURBE

14- **URKIDI ZELAIA, José Ignacio**, San Juan Bta. Itsasontzia

Andrea: URKIAGA LARRINAGA, Maria Concepción

Semeak: Eugenio y Magdalena URKIDI URKIAGA

15- **URKIDI URKIAGA, Andrés**, Soltero, San Juan Bta. Itsasontzia

Jose Ignacio Urkidi Zelaia´ren semea

16- **ZAPIRAIN ABASKAL, Domingo Pedro**, San Nicolás Itsasontzia

Andrea: PAULOGORRAN ZIARRETA, Ana

Semeak: Modesto y Teresa ZAPIRAIN PAULOGORRAN

BIZIRIK GELDITU ZAN BAKARRA
San Nicolás Itsasontziaren Patroia
ESKURZA ABOITIZ, Juan Daniel

MARKES ODRIUZOLA, Asunción

Semeak:

1- **Agapito Andrés ESKURZA MARQUES**
Aurora INFANTE RUIZ

Alabak: Aurora eta Maria Asunción ESKURZA INFANTE

2- **Teodoro Félix ESKURZA MARQUES**
Faustina ZABALA ABAROA

Alaba; Maria Asunción ESKURZA ZABALA

3- **Justa Bizenta ESKURZA MARQUES**
Luzio Mendazona MARQUES eta Semea:
Juan Daniel MENDAZONA ESKURZA

4- **Rosa Fabiana ESKURZA MARQUES**
(eskongai)

5- **José Ignacio ESKURZA MARQUES**
Francisca ASTORLAZA CIARDA

Semeak: José Ignacio, Víctor eta Vicente ESKURZA ASTORLAZA

6- **Víctor ESKURZA MARQUES**

Andrea Aurina Elena COFIÑO ESCANDON

Semeak: Juan Daniel Vicente eta Francisco Javier ESKURZA COFIÑO

HILETA ZERBITZARIA - TANATORIOA
LEKEITIARRA

Santiago ATXABAL ARRIZUBIETA
Juan Jose BARBARIAS ARRIETA
Victor Eusebio BASTERRIKA ITURZAETA
Fidel Zacarias BENGOTXEA AKARREGI
Juan Gualberto Agustin BERMIOLO GOITIA
Eduardo Calixto Manuel ERKIAGA ZABALA
Juan ERKIAGA ZABALA
Jose Miguel ERKIAGA AKARREGI
Felix LAKA ZARRABE
Agapito Luis MENDIOLA ITURRI
Jose OSKORTA ABOITIZ
Bueneventura PAULOGORRAN ZIARRETA
Isidro SALINAS KRUZALEGI
Jose Ignacio URKIDI ZELAIA
Andres URKIDI URKIAGA
Domingo Pedro ZAPIRAIN ABASKAL

100. Urtea – Galarrena 1912/08/12

MEZA

Abuztuaren 12 an (Domeka)

Goizeko 10 : 30 - etan

Lekeitioko Basilika Parrokian

ITSAS GALARRENA

1912 – 2012

LEKEITIOKO BASILIKA PARROKIAN

GOMUTAS

ABUZTUAREN 12an (DOMEKA)

MEZA NAGUSIA - GOIZEKO 10,30-etan

ELIZ ABESBATZA

DEIA DEIEGITTEKOA MEZARA Arrantzaleari

SARRERA SALBE JAINGOIKUAREN (Kortabitarte 1866)

**MEZA KRESAL-KYRIE-GLORIA-SANCTUS-AGNUS
(J.R. Barbarias)**

ESKEINTZA....AGUR MARIA ANTIGUAKUA ...(J.R. Barbarias)

JAUNARTZIA.....GUREKIN EGON.....(Iratzeder-Basterretxea)

JANGOIKO SANTUA (J.R. Barbarias)

AZKENA - ERRESPOSOAAITA GURIA (Aita Madina)

**AGURRAANTIGUAKUA AMA ...Berkak: Eusebio Erkiaga
Soñua: Iñaki Aretxabaleta**

KRESAL GIROZKO MEZA

①

(Gibonaroan)

José Ramón Barberies Góienetxea
(soinu zeharraz moldatua)

I - SARRERA

(Abadea sakristatik urtetetara) (so)

Andreak bañerka, daitterivan arata
(1. bat) Ad libitum (tonoan eta erritmoan)

Gi-zon, pre-sta(u) Jan-goi-ku-a ren i ze ni-an, me zi-agn tzu-te-ko

(2. bat)

Andra, pre-sta(u) Jan-goi-ku-a ren i ze ni-an, me zi-agn

(3. bat)

Gaz-te, pre-sta(u) Jan-goi-ku

(4. bat)

Hez-ka, pre-sta(u) Jan-goi-ku-a ren i ze ni-an, me zi-agn tzu-te-ko

(5. bat)

tzu-te-ko Muti-t, pre-sta(u) Jan-goi-ku-a ren i ze ni-an,

(6. bat)

a ren i ze ni-an, me zi-agn tzu-te-ko U-me, pre-sta(u)

(2. bat)

Lo-gun, pre-sta(u) Jan-goi-ku-a ren i ze ni-an, me zi-agn tzu-te-ko

me zi-agn tzu-te-ko

Jan-goi-ku-a ren i ze ni-an, me zi-agn tzu-te-ko

Andreak danak (P)

Kris-tau, pre-sta(u) Jan-goi-ku-a ren i ze ni-an, me zi-agn hos-pa-tze-ko

II INTROITO

Gizonak (gregoriana)

Pu-er na- tus est no- - - bis et- fi- - li- us da- - tus est no-

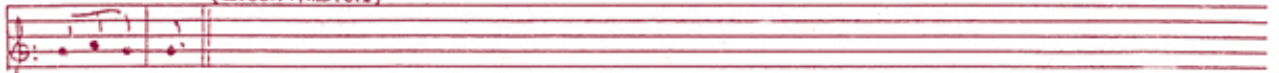

- bis- - cuius impé- - - ri- um super hú- - - me- rum e - - - - - jus -

et- vo cá- - bitur no men e - - - - - jus - ma- g- ni con- si- li- i An- - - -

(2. can Amalera)

je- - lus

Ps. Can- tá- te Do- mi- no cén- ticum no- vum - qui- a - mi- ra bi - - lia fé- cit -

Glo- - ri- a Pa- tri et Fi- li- o et Spi- ri- tui Sanc- to - si- cut- erat

in prin- ti- pi- o et nunc- et sem- per - et- in- sé- cu- la se- cu- - - lo- rum A men-

III - KYRIE

Semurri

Handwritten musical notation for the beginning of the Kyrie, featuring a treble and bass clef staff with notes and rests.

mf Moderato

p

mf

p

Handwritten musical notation for the vocal parts, including lyrics in Basque and Spanish. The lyrics are: "Kyrie eleison, erru kizaitz gützaz Jau na Christe eleison, kristo gützaz i zan-e".

Ky rie eleison, erru kizaitz gützaz Jau na Christe eleison, kristo gützaz i zan-e

mf

f

pp

Handwritten musical notation for the final part of the Kyrie, including lyrics in Basque and Spanish. The lyrics are: "rruki Kyrie elei son, erru kizaitz gützaz Jau na Ky rie elei son, erru".

rru--ki Ky rie elei son, erru kizaitz gützaz Jau na Ky rie elei son, erru

2.º con
animato Allegretto spiritoso

Handwritten musical score for the first system. It consists of three vocal staves (Soprano, Tenor, Bass) and a piano accompaniment staff. The lyrics are in Basque. The tempo is marked "Allegretto spiritoso" and the dynamics include "2.º con animato".

Soprano: Ki Jauna e rru ki, Perka Jauna gu re perka tu e ahaztu gi za ge be-zi or sendae

Tenore: Ki erre ki

Basso: Ki erre

Piano: The piano accompaniment consists of chords and melodic lines in the right hand and bass lines in the left hand.

Handwritten musical score for the second system. It continues the vocal lines and piano accompaniment from the first system. The lyrics are in Basque.

Soprano: gi zuz gure - bi hotzak txerta tuzzure gra zi az

Tenore: (No lyrics written)

Basso: (No lyrics written)

Piano: The piano accompaniment continues with chords and melodic lines.

IV - GLORIA

Aintza zaruetaen Jaingoikoari

Andante maestoso (f)

1.

Ain tza ze ru e tan Jain goi ko a - - ri Ba ke a gi zo na

Ain tza ze ru e tan Jain goi ko a - ri Ba ke a gi zo na

Ain tza ze ru e tan Jain goi ko a - ri Ba ke a gi zo na

Allegretto espressivo (p)

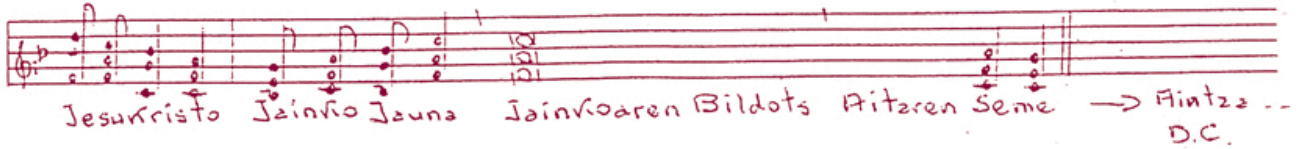
① Hain handi ta eder zaitugulako gorazu bedeinkatua zu gorazpen zur

2.

ahozpez a gur eskerak zu ri → Aintza zaruetaen
D.C.

③ Jainko Jauna zeruko Errege Jaingoiko Aita guzti ahalduna Jauna Semebakar

Jesukristo Jainko Jauna Jainkoaren Bildots Aitaren Seme → Aintza -- D.C.

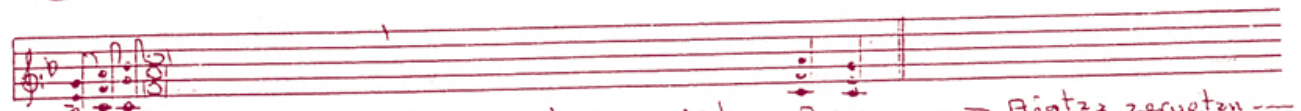
③ Zuki kentzen dozu munduko perkatua erruki Jauna zuki kentzen dozu munduko

perkatua entzun gure deia Aitaren eskumaldean jarririk zegoz zu erruki Jauna →

④ Zubararik Santua Zubararik Jauna Zubararik Goi-goikoa Jesukristo

Espiritu Santuarekin Jainko Aitaren argitzen Amen → Aintza zeruetan --

VII SANCTUS

Handwritten musical score for the beginning of the Sanctus, showing a piano introduction with treble and bass staves.

Adagio maestoso

P

Handwritten musical score for the vocal parts of the Sanctus, including lyrics in Basque. The score is written for Soprano (S), Alto (A), and Tenor/Bass (B).

Soprano (S): **f** Santu Santu Santua - diren guz tien Jain ko Jauna - Santu Santu

Alto (A): **f** Santu Santu Santua - diren guz tien Jain ko Jauna -

Tenor/Bass (B): **f** Santu Santu Santua - diren guz tien Jain ko Jauna

Handwritten musical score for the instrumental parts of the Sanctus, including lyrics in Basque. The score is written for Flute (Fl) and Bassoon (B).

Flute (Fl): Santua - diren guz tien Jain ko Jauna - *Allegro con brio* **mf**

Bassoon (B): zeruak eta lurrai be te rik

Flute (Fl): lu rrai be te rik

1
2
3

Kaz zeruak eta lurrak be terik dau Kaz zeruak eta lurrak be terik dau Kaz zu

Kaz lurrak be terik dau-- Kaz-- lurrak be terik dau kaz-- zu--

f Andante 3

1. aldiz 2. aldiz **ppp**

Tipl
Hosanna zeru-goienetan Ho sanna Hosanna Hosanna Hosanna -- e.a.

T
re disdi rak Ho san -- na Ho- sanna Hosanna Ho Ho --- e.a.

B
re-- dis-di rak Hosanna go ienetan Ho- sanna Hosanna Hosanna Hosanna -- e.a.

Behera **f**
Bedeinkatu.

f **ppp** oihartzuna bezala

Tipl
Hosanna -- e.a. Hosanna (bis) Hosanna! zeru goienetan

T
Hosanna -- e.a. Hosanna (bis)

B
Hosanna -- e.a. Hosanna (bis)
Leunacén izenean datorrena

LA - MA - - - - -

Andante (zortziro) **mf**

Tipl

T

B

Jaingoikoaren Bildots Santua Zuri dola Kentzen du

Tipl

T

B

zu mundu honetako pekatuari, erruki zaitez gutzaz Jona

erruki zaitez gutzaz Jona Jaingoikoaren Bildots Santua Zuri dola

erruki zaitez gutzaz Jona

Tipl

T

B

Kentzen du zu mundu honetako pekatuari, erruki zaitez gutzaz Jona

erruki zaitez gutzaz Jona

Handwritten musical score for voice and piano. The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of four systems of staves. The lyrics are in Basque.

System 1 (Soprano): Atera gogizuz Jauna gata guzti e-ta-tik emoguzu baska gure egunot;

System 2 (Piano): Zure erukiari eskor perkatutiv garbi bi zi gaitezen eta estualdie tan sen

System 3 (Piano): betiko zorionaren itxaropenean Jesukristo gure Salbatzailea noiz

System 4 (Piano): etorri-rodan zai ga- gozala

Handwritten musical score for voice and piano. The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It features a piano introduction marked 'Maestoso brillante' with a dynamic marking of **ff**. The lyrics are in Basque.

System 1 (Tiple): Zurea dozu erregetza, Zureak hospe ta indarra, orain eta beti

System 2 (Tenor): Zurea dozu erregetza Zureak hospe ta indarra o rain e ta be ti

System 3 (Baxo): Zurea dozu erregetza Zureak hospe ta in darra o rain e ta be- ti

Handwritten musical score for three voices (pi, 1, 3) in G major, 4/4 time. The lyrics are: na Jain goirio a ren Bildots Santu a Zuri dohain Kentzen deusku zu mundutio.

na Jain goirio a ren Bildots Santu a Zuri dohain Kentzen deusku zu mundutio

na Jain goirio a ren Bildots Santu a Zuri dohain Kentzen deusku zu mundutio

na Jain goirio a ren Bildots Santu a Zuri dohain Kentzen deusku zu mundutio

Handwritten musical score for three voices (pi, 1, 3) in G major, 4/4 time. The lyrics are: netzio peratu ar, e mon ei gu zu - bari e. Includes a 'rit.' marking and a section titled '2.003.eko Maiatza' with a large handwritten flourish.

netzio peratu ar, e mon ei gu zu - bari e

netzio peratu ar, e mon ei gu zu - bari e

netzio peratu ar, e mon ei gu zu - bari e

2.003.eko Maiatza

Aita gurea

SOPRANOS y CONTRALTOS

F. de Madina

pp LENTO

p *mf* *f* *ff* *pp* *rall.*

Ai-ta gure-a ze-ru-e-tan zai-de-na san-ti-fi-ka-tu
 a i-zon be-di zu-re i-ze-[#]na. Be-lor' gu-ga-
 na zu-re rei-ño-a e-giz be-di zu-re bo-ron-da-te-
 a ze-ru ta lur'-e-an. E-man ei-gu-zu e-gu-ne-ra-ko
 o-gi-a Bar-ka zai-z-ki-gu zu gu-re zor-ak
 guk gu-re zor-du-nai bar-ka-tzen di-e gun be-ze-la.
 Ez gai-tza-zu u-tzi ten-ta-zi-o-e-tan e-ror
 tzen bai-zi-kon li-bra gai-tza-zu gai-tze-ta-tik.
 A - - - - - men - -

Handwritten signature

Lekaitia-ko Antiguako Antzeri

BERE KORONAZIÑO EGUNIAN 1960 URTIAN

ASTIZ TA ANEIRO

ERRIYA R.

E-LOR-RI ZU - SI GA-NE-AD AN-DRA ZO-RA - JA-RZI-YA E-MEN DEU-KA-

ZU ON-DU-AN ZEU-RE E-RAI - YA ZEU ZAI-TU-GU GU-RE PO-ZA YA E-RRU-KI -

YA. BI-DI - A E - RA-KUS-TE-KO ZE - RU GOI - AD I - ZA-RRÁ

LE-KI-TA-REEN - TZAT E - DO-NOIZ ER - RE - SI - RA ZEU ZA - RA

ABESLARIYAK

RA ZAI-TSU TA-SINUR

Lanengo dala

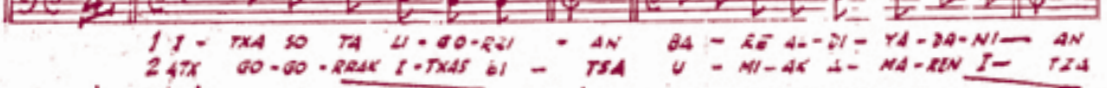
1 I - TXA-SO TA LI-BO-RI - AN BA-RE AL-DI-YA DA-NI - AN

2 ATX GO-GO-RAK I-TXAS BI - TSA U - MI-AK A - MA-REN I - TSA

1 I - TXA-SO TA LI-BO-RRI - AN BA-RE AL-DI-YA-DA-NI - AN

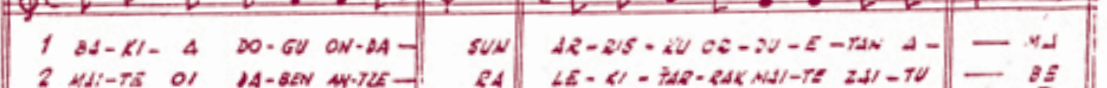
2 ATX GO-GO-RAK I-TXAS BI - TSA U - MI-AK A - MA-REN I - TSA

1 BA-KI - A DO-GU ON-DA - SUN AR-RIS-KU OR-DU - E-TAN A - MA

2 MAI-TE OI DA-BEN AN-TZE - RA LE-KI - TAR-RAK MAI-TE ZAI-TU - BE

1 BA-KI - A DO-GU ON-DA - SUN AR-RIS - KU OR-DU - E-TAN A - MA

2 MAI-TE OI DA-BEN AN-TZE - RA LE-KI - TAR-RAK MAI-TE ZAI-TU - BE

1 GU - RE NE-GA-RAK EN-TZUN AR-RIS-KU OR-DU - E-TAN A - MA

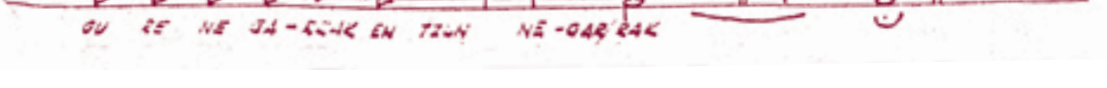
2 ER - RE - GIN BI - OZ - BE-RA BI OZ BE - RA

GU - RE RE-GA-RAK EN-TZUN EN - TZUN

ER - RE - GIN BI - OZ SE-RA BI OZ BE - RA

GU RE NE GA-RAK EN TZUN NE-GAR RAK

Digamma Stata

ASTIRO
P. **GARTSU TA SAMUZ**

EZ GA-RA LU-RRI-AN I - NOIZ U - NE ZURTZ A - NA ZEU GU-GAZ E-GUN EZ-
 EZ GA-RA LU-RRI-AN I - NOIZ U - NE U-NE ZURTZ A - NA ZEU GU-GAZ E-GUN EZ-
 EZ GA-RA LU-RRI-AN I - NOIZ U - NE ZURTZ A - NA ZEU GU-GAZ E-GUN EZ-

KE RO GO-RRU - KO TXIN-GA-RRAR - RI E - GIN PUTZ ZEU-RE MAI - TE
 KE-RO GO-RRU - KO TXIN-GA-RRAR - RI E - GIN E-GIN PUTZ ZEU-RE MAI - TE
 KE-RO GO-RRU - KO TXIN-GA-RRAR - RI E - GIN PUTZ ZEU-RE MAI - TE

PER ASTIRO

GA-RRÉ-TAN JA-REI JAI-TE-ZAN BE-RO A-TI - A IR-RA-NE-GI BEI-TEZ ZU-RI.
 GA-RRÉ-TAN JA-REI JAI-TE-ZAN BE-RO A-TI - A IR-RA-NE-GI BEI-TEZ ZU-RI
 GA-RRÉ-TAN JA-REI JAI-TE-ZAN BE-RO A-TI - A IR-RA-NE-GI BEI-TEZ ZU-RI

AK O - RAIN TA GE RO
 AK - O - RAIN TA O - RAIN TA GE - RO
 AK O - RAIN TA GE RO

BERBAK = Euzbelo Enkizaga
SONUA = Iratzi dretza Salta

1912-2012

omenaldia
Galarrenaren 100. urteurrena

abuztuak 12
12.00
Talan.

lekeitio

1912-2012

Abuztuaren 12ko galarrenaren 100. urtea

Gaueko 9:30ak aldera hasi ei zan eta 13 orduz 12-14 metroko olatuak harrotu ei ebazan. Bizkaiko kostaldeko 13 belaontzi hondoratu ei ebazan eta horretatik 2 zirian lekittarrak: San Nicolas eta San Juan Bautista.

Uretara jausi zirian 17 lekittarretatik 16 itto zirian eta bat, hiru egun uretan eutsi eta bizirik topa eben uretan donostiar batzuk.

Hil nikuetan gaztenak 15 urte eukazan eta zaharrenak 57. 9 alargun eta 28 umezurtz itxi ebezen. Bizirik suerta zana Juan Daniel Eskurza deitzen zan, San Nicolas belaontziko patroia zan eta 39 urte eukazan galarrenaren egunian.

ITSASUAK ERUAN EBAZANAK

San Nicolas Belaontzian

Bittor Basterrika, 25 urte

Pidel Bengoetxea, 19 urte

Peliken Laka, 18

Bonabendur Paulogorran, 18 urte

Ixidore Salinas, 32 urte

Domeka Zapirain, 26 urte

Virgen del Puerto Belaontzian

Koldobika Mendiola, 26 urte

San Juan Bautista Belaontzian

Jagoba Atxabal, 50 urte

Jon Barbarias, 35 urte

Jon Bermiosolo, 16 urte

Imanol Erkiaga, 49 urte

Jon Erkiaga, 57 urte

Joseba Erkiaga, 25 urte

Joseba Oskorta, 46 urte

Ander Urkidi, 15 urte

Joseba Urkidi, 50 urte

lekeitio

“

***Salbe Jaungoikuaren
Ama orban bakua
Lekeittioko Izar,
Antiguakua***

***Zeuk bigunduten dozu
Itsaso hasarria
Zeure kontura dago
Marinel tristia
Salbe bat kantau eta
Besterik barik
Sarri ikusten doguz
Libre arriskutik
Arriskutik, arriskutik.***

***Zeuk bigunduten dozu
Itsaso hasarria
Zeure kontura dago
Marinel tristia,
Marinel tristia***

”

G

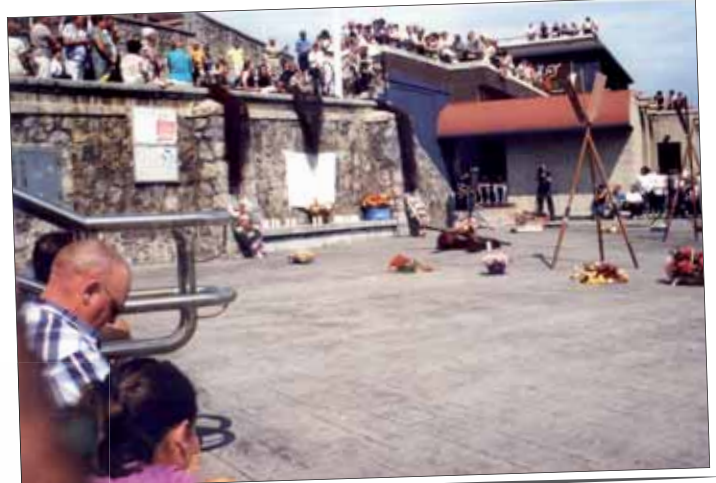
KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 20

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 201

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAUURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAUURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAUURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-

1912ko galarrenan galdutako lekeitiarrak:

Bilbor Basterrika Rumeta	Joseba Oskorta Ahoitiz
Pabl Bengotxera Aharregi	Jon Erkiaga Zabala
Domeka Zapirain Alzaskal	Jon Echarrieta
Basahendiar Pabilgorriari Zierreta	Jaigoba Atxatxal Arrutieta
Joseba M. Erkiaga Aharregi	Koldobika Mendiolu Harriain
Jon Bermeñoko Goitia	Imanol Erkiaga Zabala
Isider Salinas Kruzalegi	Ander Urbidi Urkiaga
Peliken Laka Zarrabe	Joseba Urbidi Zelaiz

Bizirik atera zen: Juan Daniel Eskurza Ahoitiz

Itsasoaren enbata jasaten dutenci Lekeitioko Udala 1912-2012

KANTAUURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAUURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 201

KANTAUURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

G

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

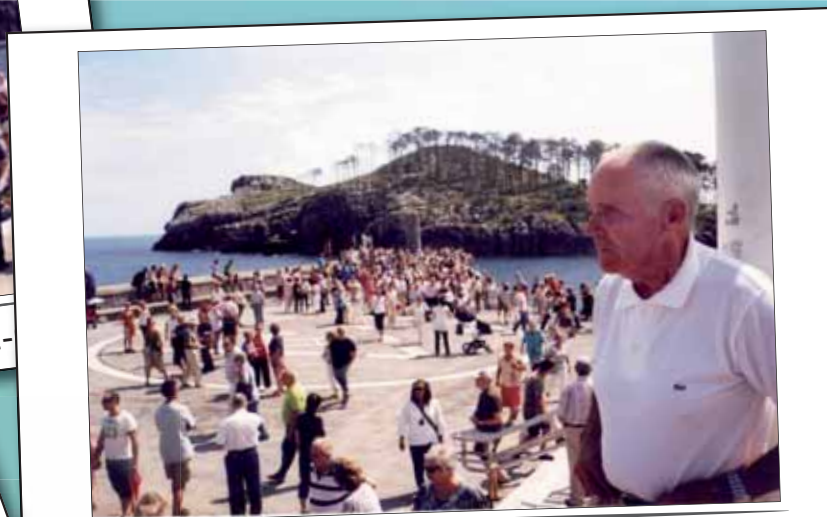
KANTAUURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAUURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAUURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAUURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAUURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

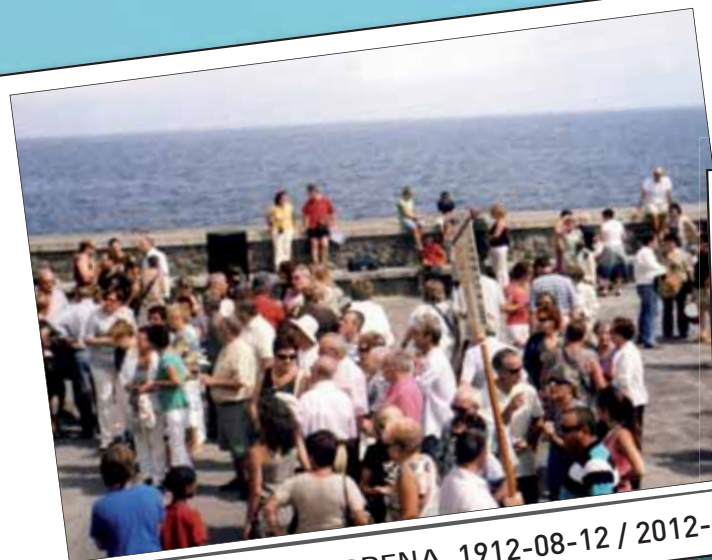
KANTAUURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 20

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-0

KANTAURIKO

08-12

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-

KANTAURIKO GALARRENA 1912-08-12 / 2012-08-12

